

ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု (ဒစ်ဂျစ်တယ်အင်ကလူးရှင်း-Digital inclusion) နှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုသူများ၏အကျိုးသက်ရောက်မှု နှင့်ထင်မြင်ယူဆချက် အကျဉ်းချုပ် — အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ဒုတိယဘာသာစကားအနေဖြင့် အသုံးပြုသော ဒုက္ခသည်ဟောင်းများနှင့်ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ



၁။ နိဒါန်း

ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု (ဒစ်ဂျစ်တယ်အင်ကလူးရှင်း-Digital inclusion) ဆိုသည်မှာ လူတိုင်း သည်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများကိုအသုံးပြုနိုင်၍ သာတူညီမျှပါဝင်နိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများ အား နောက်ဆုံးရလာဒ်အနေဖြင့်ရရှိခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ (Digital Inclusion Research Group, 2017).

ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) ၏ အတွေ့အကြုံ (UX) အစီရင်ခံစာသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာအသုံးပြုသူ၏အကျိုးသက်ရောက် မှုနှင့်ထင်မြင်ယူဆချက် ဆောင်းပါးတွဲ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ တီ တရီ တိုင်ဖီနူဝါ (ပြည်ထဲရေးဌာန) (DIA) မှတာဝန်ယူထုတ်ဝေသည်။ ဒီဆောင်းပါးတွဲရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာ အသုံးပြုမှု အခက်အခဲရှိသော လူအုပ်စုများ၏ဘဝ အတွေ့အကြုံတွေကို နားလည်ရန်ဖြစ်သည်။

ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants)သည် အခြားသူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အစိုးရ၏အစပျိုးလုပ်ဆောင်မှုများမှ ပိုပိုးကူညီမှုနည်းပါးစွာ ရရှိသော ဦးတည်(ပစ်မှတ်) အုပ်စုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ အစိုးရ၏ သတ်မှတ်ထားသောဦးတည်(တာဝန်) လူဦးရေစာရင်းဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရည်ညွှန်း အပိုဒ် ၂ အစီရင်ခံစာ [Digital inclusion stocktake: What digital inclusion looks like across government.](#)

ဤသုတေသနကို အောက်ပါအချက်များ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ရန် ပြုလုပ်သည်။

- ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲရာတွင် တွေ့ကြုံနေရသော အတားအဆီးများ၊ စိန်ခေါ်မှု များနှင့် အခက်အခဲများ ကို ရှာဖွေရန်၊
- ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲမှုတိုးမြှင့်ပေးရန် သတ်မှတ်ချက်မူဘောင် (digital inclusion framework) များအတွင်း၊ ဤအုပ်စုများကိုပါဝင်ခွင့်ရအောင် မည်သို့စီစဉ်ထားသည်ကိုနားလည်ရန်၊

ဤသုတေသနတွင် ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) အာတီရီရာ-နယူးဇီလန်နိုင်ငံ (Aotearoa) သို့ပြောင်းရွှေ့ အခြေချမှုအတွေ့အကြုံ ကိုများ ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသည်။ အချိန်ပိုင်းအားဖြင့် ပထမ ၃ လ နှင့် ပထမ ၃ နှစ်။

သုတေသနကို နယူး ဇီလန်တစ်ဝှမ်းရှိ နေရာ ၆ ခုတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဧပြီလမှ ဇွန်လအထိ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ စုစုပေါင်းပါဝင်ဖြေဆိုသူ ၄၁ ယောက်သည် လူမျိုးစု ၂၀ ကိုကိုယ်စားပြုပါသည်။ ပါဝင်သူများနှင့် တစ်ဦးစီ မျက်နှာချင်းဆိုင် အသေးစိတ် အင်တာဗျူးများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လူကိုယ်တိုင် (သို့မဟုတ်) ဖုန်းစကားပြန်များထံမှ ပိုပိုးမှုရှိခဲ့ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ပြည်ထဲရေးဌာန (DIA) မှ ဤ UX သုတေသနပရောဂျက်တွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသူတိုင်းကို ၎င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံ ဇာတ်လမ်းများကို မျှဝေပေးမှုအတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ကြောင်း ထပ်လောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။ ဒစ်ဂျစ် တယ်အင်ကလူးရှင်းအဖွဲ့သည် တိုင်းရင်းသားဝန်ကြီးဌာနကို သုတေသီများ၊ ဒေသဆိုင်ရာလူမှုအသိုင်းအဝိုင်း များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)နှင့်တွေ့ရှိရန်ကူညီ၍ လမ်းညွှန်မှုများရရှိပြီး လက်တွဲ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကူညီမှုများကို ကျေးဇူးတင် အသိအမှတ်ပြုကြောင်းမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင်ပါရှိသော အချက်အလက်နှင့် တွေ့ရှိချက်များသည် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခံရသူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အမြင်များနှင့် ၎င်းတို့ကိုယ်စားပြုသည့် အုပ်စုများ၏ထင်မြင်ချက်အမျိုးမျိုးကို ထင်ဟပ်ကြောင်းပြည်ထဲရေးဌာန (DIA) မှ အသိပေး လိုပါသည်။

အစီရင်ခံစာ ပြုစုသူ

Te Tari Taiwhenua တီ တရီ တိုင်တီနူဝါ ပြည်ထဲရေးဌာန နှင့်တိုင်းရင်းသားဝန်ကြီးဌာန အတွက်စီစဉ် ထုတ်ဝေ သည်

စီစဉ်တင်ပြသူ Jas Hua.

Date: ၃၀ နိုဝင်ဘာလ ၂၀၂၁

ကိုးကားချက်အညွှန်း

Hua, J. (2021, နိုဝင်ဘာလ). ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု (ဒစ်ဂျစ်တယ်အင်ကလူးရှင်း-Digital inclusion) နှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုသူများ၏အကျိုးသက်ရောက်မှု နှင့်ထင်မြင်ယူဆချက် အကျဉ်းချုပ် — အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ဒုတိယဘာသာစကားအနေဖြင့် အသုံးပြုသောဒုက္ခသည်ဟောင်းများနှင့်ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်သူများ ‘Summary of Digital inclusion user insights — Former refugees and migrants with English as a second language.’ Department of Internal Affairs. <https://www.digital.govt.nz/dmsdocument/195~summary-of-digital-inclusion-user-insights-former-refugees-and-migrants-with-english-as-a-second-language/html>



၂။ အဓိက တွေ့ရှိချက်များ

ဤအပိုင်းတွင် ယခင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် စာတမ်းများကိုပြန်လည်သုံးသပ်မှုအချက်များနှင့် သုတေသနအဓိကတွေ့ရှိချက်များ၊ ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) ၏ ဒစ်ဂျစ်တယ် အသုံးပြုနိုင်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြားအကြောင်းရင်းများကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ယခင် ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) အတွက် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အဓိကအတားအဆီး ၂ ခုမှာ လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်မှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတို့ဖြစ်သည်။

ဒီအုပ်စုအတွက် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုမှာ အဟန့်အတားတွေ ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ တခြားအကြောင်းရင်းတွေကတော့၊

- အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား မကျွမ်းကျင်မှု
- ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အတားအဆီးများ
- လူမှုစီးပွားရေး နိမ့်ကျသည့် အခြေအနေ

၂.၁. စာတမ်းများ ပြန်လည်သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

နယူးဇီလန်နှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ အခြားသောနိုင်ငံများတွင်င်္ဂလိပ်ဘာသာကို ဒုတိယဘာသာစကား (ESL) အနေဖြင့် အသုံးပြုသောဒုက္ခသည်ဟောင်းများနှင့်ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုစာတမ်းများကိုဒေတာဘေ့စ် (databases) ငါးခုတွင် ရှာဖွေခဲ့သည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စာတမ်း၁၆ ခုကိုစစ်ထုတ်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ယခုသုတေသနနှင့် မည်မျှသက်ဆိုင်မှုရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ရန် စာတမ်းတိုင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခဲ့သည်။

သုံးသတ်လေ့လာချက်တို့ကို သုတေသနအစီအစဉ် လုပ်ဆောင်ရာတွင်အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

‘ဒုက္ခသည်များ (refugees)’ နှင့် ‘ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူ(migrants)’ များ အကြား မတူညီသော အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်နှင့်အတွေ့အကြုံများ

ဒုက္ခသည်များနှင့် ပြောင်းရွှေ့လာသူများ၏ ဥပဒေဆိုင်ရာ ခြားနားချက်များ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိပါသည်။ ဒုက္ခသည်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ နယူးယောက် ကြေညာချက် (ယူအန်အထွေထွေညီလာခံ၊ ၂၀၁၆) နှင့် ကုလသမဂ္ဂသံအမတ်ကြီး ဒုက္ခသည်များ (UNHCR) တို့က ၎င်းအဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်တို့ကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။

ဒုက္ခသည်များနှင့် ပြောင်းရွှေ့လာသူများသည် နိုင်ငံသစ်ကိုရောက်လာသောအခါ မတူညီသောအတွေ့အကြုံ အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသည်။ နယူးဇီလန် တွင် ဒုက္ခသည်များနှင့် ပြောင်းရွှေ့လာသူများသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး နယူးဇီလန် (Immigration New Zealand) (INZ) ၏ကူညီမှုနှင့်အတူ အခြား အစိုးရအေဂျင်စီများ နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများထောက်ပံ့ပေးသူများထံမှမတူညီသော ထောက်ပံ့မှုများကို အုပ်စုအမျိုးအစားအလိုက်လက်ခံ ရရှိခဲ့သည်။

‘ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees)’ နှင့် ‘ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants)’ တို့၏ တူညီသောအချက်များ

ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ အခြေချနေထိုင်ရာခရီးတွင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် စိန်ခေါ်မှုများသည် ဥပေက္ခာပြုခံရသော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများ အလားတူ ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နိုင်ငံရေးစိန်ခေါ်မှုများ ပါဝင်သည်။ ဤအုပ်စုကို 'ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ' ဟု နယူးဇီလန် တွင် ဘီလောင်းအာတီရီရာ (Belong Aotearoa) နှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ ကသတ်မှတ်ခေါ်ဆိုပါသည်။ (Belong Aotearoa, UMMA Trust, RASNZ, NZ Red Cross, Asylum Seekers Support Trust, Aotearoa Resettled Community Coalition, Family Action, 2020).

နိဂုံးချုပ်အရ ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) သည် ကူညီထောက်ပံ့ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိသောနေရာ၌ တူညီမှု များ များစွာရှိပါသည်။ ဒုက္ခသည်ဟောင်းများနှင့် တခြားပြောင်းရွှေ့လာသူအုပ်စုများ၊ ဥပမာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုရှိသော ပ ရောဖက်ရှင်နယ် ပြောင်းရွှေ့လာသူများ (skilled migrants) အကြားတွင် တူညီမှုနဲ့သည်။ ဤသုတေသနတွင် ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) ကို အဓိကထားသည်။

ယခင်ပြုစုပြီးသောစာတမ်းများပြန်လည်သုံးသပ်ချက်မှတွေ့ရှိသော အဓိက အကြောင်းအရာများ

- မကြာသေးမီကရောက်ရှိလာသော ဒုက္ခသည်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများသည် တရားဝင်သတင်း ရင်းမြစ်များမှ အွန်လိုင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုရန် အခက်အခဲအတားအဆီးများရှိနေသည်။
- ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသည် ဒုက္ခသည်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများအား ၎င်းတို့၏ အဓိက လိုအပ်ချက်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည့် ၎င်းတို့၏ လူမှုကွန်ရက်များ (social networks) နှင့်ဆက်သွယ် နိုင်မှုကို ငွေကုန်ကြေးကျမများဘဲဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဒစ်ဂျစ်တယ်ကိရိယာများကို ၎င်းတို့ အသုံးပြုရာတွင် အခက်အခဲများ ရှိနေသေးသည်။
- ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုရှိသော လူများသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော လူမှုကွန်ရက်များနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်မှု နှင့်ပျော်ရွှင်မှုကိုရရှိနိုင်သည်။

ယခင်စာတမ်းများကိုပြန်လည်သုံးသပ်ရာတွင် ဤ အချက်အချက်သည် [ဒစ်ဂျစ်တယ်အသုံးပြုနိုင်မှု သုတေသန အစီအစဉ်](#)၏မေးခွန်းများကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြေပေး နိုင်သည့်အပြင်၊ ဤသုတေသန၏ လေ့လာမှုနယ်ပယ် (scope) ကို လည်းသတ်မှတ်ပေးရာရောက်ပါသည်။

ယခင်ဒုက္ခသည်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု အတွက် အတားအဆီးများသည် ၎င်းတို့အိမ်ရှင်နိုင်ငံသစ်တွင် အခြေချနေထိုင်သည့်အခါတွင် ကြုံတွေ့ရသည့်လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးစိန်ခေါ်မှုများအပါအဝင် အခြားသောအချက်များ ကြောင့်ဖြစ်သည်။

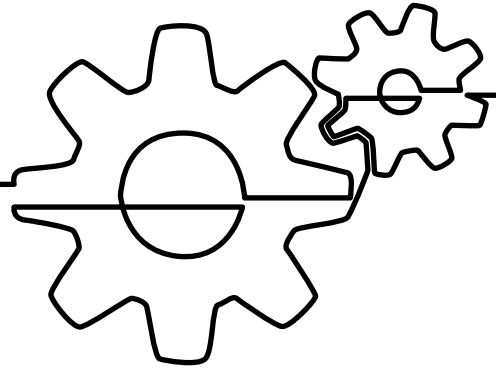
သုတေသနလေ့လာချက်မေးခွန်းအနေဖြင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုတွက် ပံ့ပိုးမှု ဖြစ်သည့် လှုံ့ဆော် မှု (Motivation) လက်လှမ်းမှီမှု (Access) ကျွမ်းကျင်မှု (Skills) နှင့် ယုံကြည်မှု (Trust) (MAST) တို့ကို မြှင့်တင် ခြင်းသည် ဤအုပ်စု၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်အသုံးပြုနိုင်မှုကို တိုးတက်စေ၍ ၎င်းတို့၏ အခြေချနေထိုင်မှုခရီးနှင့် ဆက်စပ်သည့်အချက်များနှင့်လည်းပတ်သက်မှုရှိမည်ဟု ယူဆပါသည်။

၂.၂. သုတေသနတွေ့ရှိချက် အကျဉ်းချုပ်

သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို အပြန်အလှန်မှီခိုမှုကိစ္စ (၄) ရပ်ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်မှု (motivation)၊ လက်လှမ်းမှီ သုံးစွဲနိုင်မှု (access)၊ ကျွမ်းကျင်မှု (skills) နှင့် ယုံကြည်မှု (trust)တို့ ပါဝင်သည့် MAST မူဘောင် (framework) ကို မူတည်၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသုံးသပ်ထားသည်။

လှုံ့ဆော်မှု

ယခင်ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူ (marginalised migrants) အချို့သည် နယူးဇီလန် သို့မလာရောက်မီ ဒစ်ဂျစ်တယ်စက်ပစ္စည်းများ၊ အင်တာနက် (သို့မဟုတ်) အွ



န်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ယခင်က အတွေ့အကြုံမရှိကြပါ။ ထိုအခြေအနေသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများအသုံးပြုနိုင်မှုဖြင့် မည်သည့်အောင်မြင်မှုများရရှိနိုင်သည်ကို မသိ ဖြစ်နေသည်။

လိုအပ်ချက်များ၏ အဆင့်အလိုက် ဦးစားပေးစဉ်းစားရာတွင် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများအသုံးပြုနိုင်မှု သင်ယူရန် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပညာများ၏ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများကို နားလည်သူများအတွက်၊ သက်ဆိုင်ရာ စက်ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲရန် လက်လှမ်းမမီကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အဆိုပါအကျိုးကျေးဇူးများကို သိရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ မိသားစုများ၊ သူငယ်ချင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းသည်သူတို့အတွက်စမတ်ဖုန်းများကို မကြာခဏ အသုံးပြုရန် အကြီးမားဆုံး လှန်ဆော်မှုဖြစ်သည်။

“ကျနော်နဲ့ စာကျက်ခဲ့ဖူးတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ ဒါမှမဟုတ် အတန်းဖော်တွေ စမတ်ဖုန်းတွေ သုံးနေတာတောင် ကျွန်တော့်အတွက်လိုက်သုံးဘို့ အချိန်တော်တော်ကြာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ချက်ချင်းစမတ်ဖုန်းတစ်လုံးမှမရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်၊ အဲဒါက ပြဿနာတစ်ခုလို့ ကျွန်တော် သဘောမပေါက်ခဲ့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စမတ်ဖုန်းတစ်လုံးက ဘာတွေလုပ်ပေးနိုင်မှန်း မသိခဲ့လို့ပါပဲ။ နောက်တော့ ကိုယ့်ရဲ့နေ့စဉ်ဘဝအစိတ်အပိုင်း တခုဖြစ်နေတာဖုန်းပျက်တော့မှဘဲသတိထားမိပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဖုံးအသစ်တစ်လုံးယူရတော့တာပေါ့။ နောက်ဆုံးတော့ အမေ့အတွက်ရော ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်အတွက်ပါ စမတ်ဖုန်းတစ်လုံးစီ ရှိဖို့ဖြစ်သွားတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ၃ နှစ်လောက် အချိန်ယူရခဲ့တယ်။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ

လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မှု

ကုန်ကျစရိတ်သည် ပိုကြီးသော စက်ပစ္စည်းများ-ဥပမာ၊ ဒက်စတော့များ၊ လက်ပံတော့များ၊ မိုဘိုင်းဒေတာအစီအစဉ်များ၊ နှင့် အကန့်အသတ်မရှိ အိမ်သုံးအင်တာနက် တို့ကို သုံးစွဲနိုင်ရန်အတွက် အဓိကအတားအဆီးဖြစ်သည်။ အခမဲ့အများပြည်သူ ဝိုင်ဖိုင်(wifi) ချိတ်ဆက်နိုင်မှုသည် တသမတ်တည်း အမြဲတမ်းဖြစ်မနေခြင်း၊ အမြန်နှုန်းနည်းခြင်း (သို့မဟုတ်) အချိန်ကန့်သတ်နှင့်ဖြစ်နေခြင်း (သို့မဟုတ်) အထက်ဖော်ပြပါပြဿနာအားလုံး ဖြစ်နေကြောင်း အစီရင်ခံထားသည်။

အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများကို အသုံးပြုရာတွင်၊ လူကိုယ်တိုင်လာရောက်ခြင်းသည် အရေးကြီးသောအရာများကို ပြီးမြောက်စေရန်နှင့် ပြဿနာများ၊ မေးခွန်းများကိုဖြေရှင်းရန် ပိုမိုထိရောက်သောနည်းလမ်းဖြစ် သည်ဟု သဘောထားကြသည်။

ပထမ (၃) လတွင်၊ လူကိုယ်တိုင် ချိန်းဆိုမှုများ (သို့မဟုတ်) စကားပြန်များဖြင့် ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုများ မှတဆင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို သုံးရန် ပိုသဘောကျကြသည်။ သူတို့အတွက် စေတနာ့ဝန်ထမ်း၊ အခြေချနေထိုင်မှုတွက် ကူညီသောဝန်ထမ်းများ၊ မိသားစုဝင်များ (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်အသိုင်းအဝိုင်းမှအဖွဲ့ဝင်များ ကဲ့သို့သော လူမှုကွန်ရက်များ၏ (အွန်လိုင်း (သို့မဟုတ်) အော့ဖ်လိုင်း) ပံ့ပိုးကူညီမှုသည် အင်တာနက်၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်စက်များနှင့် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ဝန်ဆောင်မှုများကို အသုံးပြုနိုင်မှုကိုပေးသော အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည်။

အွန်လိုင်းကိုယ်တိုင်ဝန်ဆောင်မှုကိုသုံးရန် ဖြစ်နိုင်ခြေ အလွန်နိမ့်ရသည့် အကြောင်းများမှာ - အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကား အခက်အခဲ၊ တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလမ်းညွှန်ချက်မရှိခြင်း၊ ဒစ်ဂျစ်တယ် ကျွမ်းကျင်မှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်း၊ အွန်လိုင်းစနစ်များ လုပ်ဆောင်ပုံနှင့် မရင်းနှီးခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ အများစုအတွက် နယူးဇီလန်တွင်အခြေချနေထိုင်မှုပထမ (၃) နှစ်တွင် ဤအခြေအနေများသည် အများအားဖြင့် မပြောင်းလဲပါ။

အွန်လိုင်း ကိုယ်တိုင် ဝန်ဆောင်မှုကို အသုံးပြုလိုသော သူများအတွက်၊ ဝန်ဆောင်မှုနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာနှင့် အပလီကေးရှင်းများအကြောင်းကို နားလည်စေရန် အွန်လိုင်း ဘာသာပြန်ကိရိယာများသုံး ရန် လိုအပ်သောကြောင့် အချိန်ကုန်ပါသည်။ ထိုကြိုးပမ်းမှုများကြားမှ၊ မေးခွန်းများ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာအခေါ်အဝေါ် များအတွက်အကူအညီ လိုအပ်နေသေးသည်။

“ကျွန်တော်တို့ မရောက်ခင်က နယူးဇီလန်အကြောင်း ဘာမှ မသိခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့နယူးဇီလန်ကို မရောက်ခင်လေးမှာပဲ နယူးဇီလန်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်အနည်းငယ်ကို ပေးခဲ့ပါတယ်။ ရိုးရိုး သားသားပြောရရင် နယူးဇီလန်က ဘယ်မှာရှိနေလဲမသိဘူး။ ပြန်လည်နေရာချထားရေး အေဂျင်စီကို ကျွန်မ ရောက်တဲ့အခါ သူတို့က ကျွန်မအတွက် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပံ့ပိုးပေးတယ်။ ဈေးဝယ်ထွက်ပုံ၊ ဘဏ်ကတ်ကို ဘယ်လိုသုံးရသလဲ၊ ဝါကန် အင်ကမ်း (Work and Income) ရုံးသွားနည်း၊ ကျောင်းတက်ဖို့၊ ဘတ်စ်ကား ဘယ်လိုစီးရသလဲ၊ အရာအားလုံးက ဒီစေတနာ့ဝန်ထမ်းက ကျွန်မကို လမ်းညွှန်ပေးပြီး ဦးဆောင် လမ်းပြပေးတဲ့အပြင် ရပ်ရွာအသစ်မှာ အခြေချနေထိုင်ဖို့ ကျွန်မအတွက် အကူအညီပေးခဲ့တယ်။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ

ကျွမ်းကျင်မှု

တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဖြင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းသည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကျွမ်းကျင် မှုမလိုဘဲ ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုရရှိ နိုင်ကြောင်း အထောက်အထားရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း သင်တန်းကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်း ခွဲခြားထားရန် လိုအပ် ပါသည်။ ယုံကြည်ရသောလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများသည်ကြားခံများအဖြစ် ပံ့ပိုးကူညီရန်နှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင် မှုသင်တန်းများ ပေးရန် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။

သူတို့အတွက် အရေးကြီးဆုံး လိုအပ်သောဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှု ၃ခုမှာ၊

1. အွန်လိုင်းငွေလွှဲရန်
2. အွန်လိုင်းလုံခြုံရေးနှင့် ဘေးကင်းရန်
3. အွန်လိုင်းအချက်အလက်နှင့် အကြောင်းအရာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ရန်

သူတို့ ပိုလေ့လာလိုသောအရေးကြီးတဲ့ဒစ်ဂျစ်တယ်စွမ်းရည် ၅ မျိုးမှာ၊

1. အချက်အလက်များကို ကလောက် (cloud) တွင်သိမ်းဆည်းပြီး မတူညီသောစက်ပစ္စည်းများမှ ထိုအကြောင်းအရာကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုရန်
2. ဗိုင်းရပ်စ်များနှင့် အခြားအန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ရန် စက်ပစ္စည်းများကို ပုံမှန် အပ်ဒိတ်လုပ်ရန်
3. ၎င်းတို့၏ ငွေကြေးနှင့် ငွေလွှဲမှုများကို အွန်လိုင်းတွင် လုံခြုံစွာ စီမံခန့်ခွဲရန်
4. အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုများကို အွန်လိုင်းတွင် ဝင်ရောက်အသုံးပြုရန်၊ ဥပမာ၊ ယာဉ်မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ MyMSD

5. အွန်လိုင်းတွင် ကုန်ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ငွေပေးချေရန်

သင်တန်းအများစုကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် သင်ကြားပေးသောကြောင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်းသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုရရှိရန် သိသာထင်ရှားသော အတားအဆီးတစ်ခုဖြစ်သည်။

“အခမဲ့ အတန်းက လူကြီးတွေအတွက် အရမ်းအရေးကြီးတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးရှိပေမဲ့ လူကြီး အများစုက မဖွင့်တတ်။ ဘယ်လိုသုံးရမှန်းမသိတဲ့အတွက် ဒီလိုကွန်ပျူတာသင်တန်းက သူတို့အတွက် အရမ်းအရေးကြီးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒုတိယပြဿနာကတော့ ဒီသင်တန်းက အင်္ဂလိပ်လို သင်ပေးတယ်။ အဲဒါကပြဿနာကြီးတစ်ခုပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ဘာသာစကားနဲ့ သင်ပေးနိုင်သူတစ်ယောက်ရှိ ရင်အရမ်း ကျေးဇူးတင်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အခုနည်းပညာက နေရာတိုင်းမှာ ရှိနေလို့ပါ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ လူတိုင်းက အနည်းဆုံး အခြေခံကို နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလိုပဲ အစိုးရ ဒါမှမဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတော်တော်များများက ဒီအခမဲ့သင်တန်းတွေကို ပေးပေးမယ့် ကျွန်တော်တို့အတွက်ကတော့ ခက်ခဲနေတုန်းပါပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့လို လူအများစုက အင်္ဂလိပ်စာမတတ်ကြဘူး။ ကွန်ပျူတာ အသုံးအနှုန်းတွေက နားလည်ရ ပိုခက်တယ်။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုနည်းပါးခြင်းနှင့် နေ့စဉ်အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ဦးစားပေးနေရသောကြောင့် သင်တန်းများကို ဆက်လက်တက်ရောက်ဖို့အခက်အခဲဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။

ဤအုပ်စုရှိ အမျိုးသမီးများသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်နိမ့်ကျပြီး အိမ်တွင်းမှုစောင့်ရှောက်မှုတာဝန်များကြောင့် အဓိကအားဖြင့် လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်းများတက်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပြီး ဒစ်ဂျစ်တယ်သုံးစွဲမှုချန်လှပ်ခံထားရနိုင်ခြေ ပိုများပါသည်။

ယုံကြည်မှု

ခရက်ဒစ်ကတ်နှင့် ဘဏ်အကောင့်အသေးစိတ်များအပါအဝင် - ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက်များကို မသက်ဆိုင်သောရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ကောက်ယူခြင်း၊ သိမ်းထားခြင်း၊ နောက်မှလိုက် ခိုးယူခြင်း တို့သည် မယုံကြည်မှု၏အကြီးမားဆုံးအကြောင်းအရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအချက်တို့သည် အွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုများ (ဥပမာ၊ အွန်လိုင်းဈေးဝယ်ခြင်း၊ အွန်လိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် အွန်လိုင်းငွေပေးချေမှုများ) ကိုသုံးရန်အတားအဆီးဖြစ်နေသည်။

“စိတ်ပူရဆုံးနဲ့ စိတ်မချရဆုံးအရာကတော့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်တွေ ခိုးယူမှုဆိုတာ မင်းသိတယ်မဟုတ်လား၊ မင်းရဲ့အချက်အလက်တွေ၊ ဒီလူတွေကယူသွားမှာလားဆိုတာ မင်းမသိဘူးဆိုတော့ သတိထားပါ။ ဖောင်ဖြည့်တဲ့အခါ ကိုယ်လုပ်တာမှန်ရဲ့လားဆိုတာ သတိထားပါ။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ

အွန်လိုင်းလိမ်လည်မှု၊ လှည့်ဖြားမှုများနှင့် ဟက်ကာများကဲ့သို့သော ဆိုက်ဘာရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာတွေကို ကိုယ်တိုင် (သို့မဟုတ်) အခြားသူတွေရဲ့ အတွေ့အကြုံများသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်လောက အား ယုံကြည်မှုကို လျော့နည်းစေသည်။

လူမှုကွန်ရက်များသည် ယုံကြည်ရဆုံးဖြစ်ပြီး၊ အစိုးရဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ နာမည်ကြီးဘဏ်များ၊ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းဌာနများ သည် ဒုတိယအယုံကြည်ရဆုံးဖြစ်သည်။ လူမှုအသိုင်းဝိုင်း ၏အားပေးမှု လွှမ်းမိုးမှုသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများ လက်ခံကျင့်သုံးခြင်းကို လှူနဲ့ဆော်ပေးသည့် အရေးကြီးသောအချက်တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

၂.၃. ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုကို ထိခိုက်စေသော အခြားအချက်များ

ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု မူဘောင်ရှိ အစိတ်အပိုင်း (၄) ခုအပြင် ဒုက္ခသည်များနှင့်ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်သူများ ဒစ်ဂျစ်တယ်ပါဝင်သုံးမှုကို နှိမ်စေသည့် အခြားအချက်များလည်း ရှိသေးသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာနည်းပါးခြင်း

အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများနှင့်ညွှန်ကြားချက်များ မရှိခြင်း သည် ဤအဖွဲ့တွင် ဒစ်ဂျစ်တယ်ပါဝင်အသုံးပြုခြင်းအတွက် ရေရှည်အတားအဆီးများဖြစ်သည်။

နယူးဇီလန်၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိနိုင်ခြင်း (သို့မဟုတ်) နားလည်မှုနည်းပါးခြင်းနှင့် အစိုးရသတင်း အချက်အလက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများရရှိခြင်းကို မသိရှိခြင်းတို့ကြောင့် အခြေအနေပိုမိုဆိုးရွားလာစေသည်။ အထူးသဖြင့် အစိုးရပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ်များ ကိုတက်ရောက်ခွင့်မရှိသူများအတွက်ပိုမိုထိခိုက် နှစ်နာစေသည်။

“ကျွန်တော်ပြောချင်တာက အခုရနိုင်တဲ့နည်းပညာနဲ့ ယှဉ်ရင် အရာအားလုံးက အရမ်းခက်ခဲတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းကတော့ အဓိက ဝန်ဆောင်မှုတွေက ဘာလဲဆိုတာကို လုံးလုံးမသိခဲ့ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အဲဒီအချိန်မှာ ကိုယ်တွေမှာမရှိတဲ့အရာတွေကို လုံးဝမသိသေးတဲ့အတွက် ကြောင့် ရှိတဲ့အရာနဲ့ဘဲအောင်လုပ်ခဲ့ရတယ်။ ခက်တယ်ဆိုတာတွေကို တွေးတောင်မတွေးတတ် အောင်ပဲ။ စဉ်းတောင် မစဉ်းစားမိပါဘူး ‘အိုး ဒါက ခက်တယ်’၊ မင်းလုပ်သာလုပ်လိုက်။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ

ယဉ်ကျေးမှု အတားအဆီးများ

အသိပညာပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများပေးသည့်အခါ (သို့မဟုတ်) နှစ်ခုလုံးလုပ်ဆောင် သည့်အခါ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုလက္ခဏာများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့်အွန်လိုင်း မှလုပ်ဆောင်ရာတွင်ဖြစ်သည်။ အချို့သော ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများတွင် မေးခွန်းများမေးခြင်း (သို့မဟုတ်) အကူအညီတောင်းခြင်းသည် ရှက်ဖွယ်ကောင်းသည်ဟု ယူဆကြသည်။ တချို့လူတွေက သူများတွေကို ဒုက္ခပေး သလိုမဖြစ်ချင်ကြပါ။ အထူးသဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အွန်လိုင်း (သို့မဟုတ်) အခွန်လှူငွေကောင်းမွန်စွာ မပေးသည့်အခါ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများထံသို့ ဝန်ဆောင်မှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် အကြံပေးနိုင်သော ဝေဖန်မှု များကို မရခြင်းတို့ ဖြစ်တတ်သည်။ ဥပမာ၊ ဖုန်းဖြင့် (သို့မဟုတ်) ဝန်ဆောင်မှုစင်တာတွင်။

“အကူအညီတောင်းသလိုမျိုး မေးခွန်းတွေမေးသလိုမျိုး... လုပ်ရတာ ယဉ်ကျေးမှုအရ နည်းနည်း ရှက်ဖို့ကောင်းတယ်။ - ကူညီပေးနိုင်မလား...လို့ မေးရတာမျိုးပေါ့။ [နောက်ကွယ်မှာ] ငါနားမ လည်တာကို မေးလိုက်ရင် ကောင်းလားဆိုပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို တစ်မျိုးစဉ်းစားမိလိုက်တယ်”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ

လူမှုစီးပွားအခြေအနေ

လူမှုစီးပွားအခြေအနေ နိမ့်ကျမှုသည် ဤအုပ်စု၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်ပါဝင်သုံးစွဲမှုအတွက် နောက်ထပ်အတားအဆီး တစ်ခုဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်စက်ပစ္စည်းများ၊ မိုဘိုင်းဒေတာနှင့် အစီအစဉ်များ၊ အကန့်အသတ် မရှိ အိမ်သုံးအင်တာနက်ကို ရယူသုံးစွဲခြင်းတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ ၎င်းသည် MAST မူဘောင်ရှိ လူန့်ဆော်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်သည်။ လူမှုစီးပွား အခြေအနေများ မြှင့်တင်ရန် အချိန်ယူရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပညာအရည်အချင်း

အဆင့်မြင့်ပညာရေးအောင်မြင်မှုသည် အထူးသဖြင့် ကျွမ်းကျင်မှုအပိုင်းတွင် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများ သုံးစွဲနိုင်မှုအဆင့်မြင့်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေပုံရသည်။ ဤဆက်စပ်မှုကိုနယူးဇီလန်တွင် အဆင့်မြင့်ပညာ ရေးကို လိုက်စားသော (သို့မဟုတ်) အဆင့်မြင့်ပညာရေးကို လိုက်စားနေသော ဒုက္ခသည်ဟောင်းများနှင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေးနေကန်ခံရသော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူအချို့တွင် တွေ့ရှိရသည်။

၂.၄. ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းသာမှု

လူမှုရေး ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရရှိရေး

ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုသည် ဤအုပ်စု၏ အရည်သဖြင့်လူမှုဝန်ဆောင်မှုများအပေါ် လက်လှမ်းမီမှု အတွက်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် အွန်လိုင်း ကိုယ်တိုင်ဝန်ဆောင်မှု ကိုပြောင်းသုံးသည့်အခါတွင်ဖြစ်သည်။ ဤအုပ်စုအတွက်၊ သူတို့၏နိုင်ငံနှင့် နယူးဇီလန်ကြားရှိ လူမှုရေး ဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပုံစံများ ကွာခြားချက်ကို သုံးသပ်ထားသည်။ ဤ အကျိုးဆက်သည် ယခင်က အင်တာနက်နှင့်ဒစ်ဂျစ်တယ်ကိရိယာများကိုအသုံးပြုခြင်း အတွေ့အကြုံနည်းပါး ခြင်းနှင့် ဒုက္ခသည်ဟောင်းများနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူ အများစုအတွက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှု နိမ့်ကျခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့သည် အွန်လိုင်းလူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများကို ဝင်ရောက်အသုံးပြုရန် ခက်ခဲမှုကိုဖြစ်စေသည်။

နယူးဇီလန်တွင် ၎င်းတို့၏ ပထမ (၃) လတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း၊ အခြေချနေထိုင်မှုတွက်ကူညီသောဝန်ထမ်း များ၊ မိသားစု၊ သူငယ်ချင်းများနှင့် ရပ်ကွက်အသိုင်းအဝိုင်းအဖွဲ့ဝင်များ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုသည် မရှိမဖြစ်လိုအပ် သော ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူရန်အတွက် အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည်။ ဝန်ဆောင်မှုများကိုသုံးရန် လူကိုယ်တိုင် ချိန်းဆိုမှုများနှင့် ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုများသည် ဦးစားပေးနည်းလမ်းများဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းများသည် ပထမ (၃) နှစ်တွင် မပြောင်းလဲပါ။

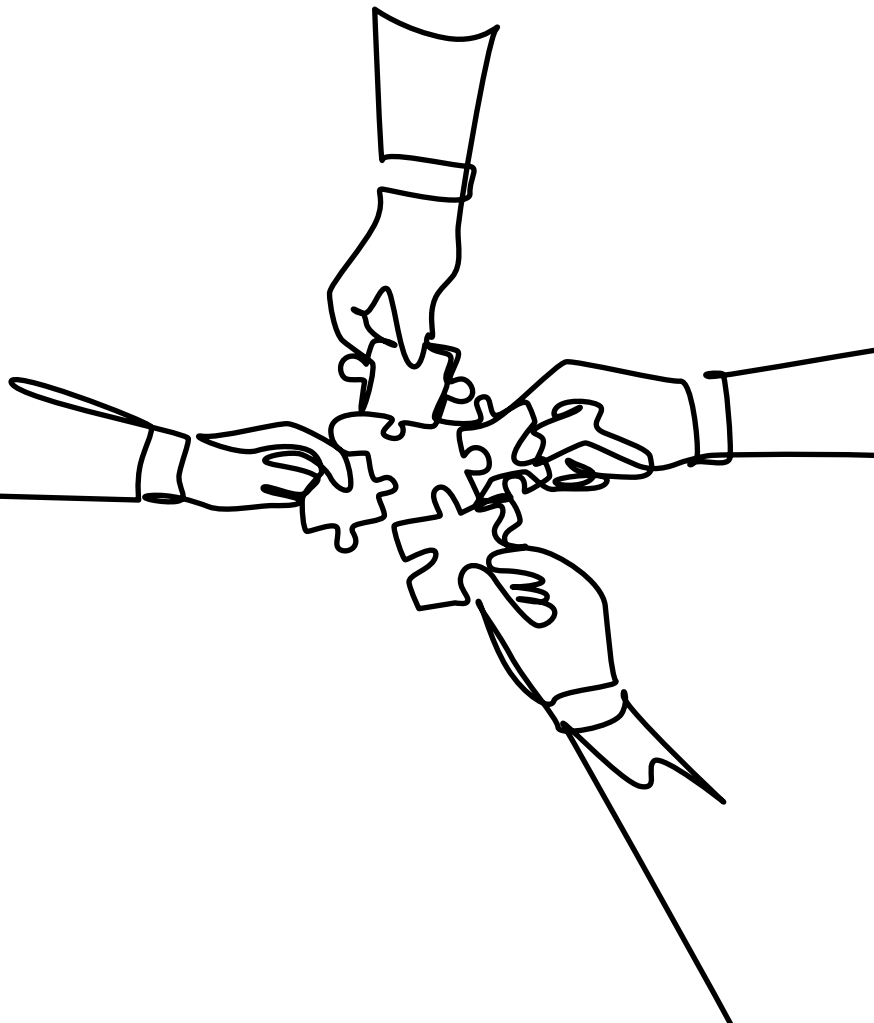
လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် ပျော်ရွှင်မှု ခံစားချက်

စမတ်ဖုန်းများ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်မှု၊ နယူးဇီလန်တွင် လိုင်းကောင်းသောအင်တာနက်ချိတ်ဆက်မှု၊ အိမ်တွင် ဝိုင်ဖိုင် (wifi) တပ်ဆင်နိုင်မှု ကဲ့သို့သော အခြေအနေများက ဤအုပ်စုအား ၎င်းတို့၏မိသားစုများနှင့်ဆက်သွယ်ရန် အတွက် ဈေးသက်သာ၍ တည်ငြိမ်သောနည်းလမ်းကိုဖန်တီးပေးပါသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာ များသုံးစွဲနိုင်မှုသည် ဤအုပ်စုအား နိုင်ငံရပ်ခြား ရှိ မိသားစုနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်မှုများကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားစေနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အသစ်ရောက်ရှိလာသူများအတွက် အထီးကျန်မှုနှင့် အထီးကျန် ခံစားချက်များကို လျော့ချနိုင်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပျော်ရွှင်မှုကို တိုက်ရိုက်အကျိုးပြုသည်။

အင်တာနက် ချိတ်ဆက်မှု ပြတ်တောက်သွားသည့်အခါ ဤအုပ်စုသည် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ မိသားစုများနှင့် အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားလျှင် ၎င်းတို့စိတ်ပျော်ရွှင်မှုတို့အပေါ် ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။ နယူးဇီလန်တွင် အင်တာနက်ခေတ္တပြတ်တောက်သွားခြင်းမှာ ဒေတာအသုံးပြုမှုကုန်သွားသောကြောင့် (သို့မဟုတ်) အင်တာနက်ပြတ်တောက်သောကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏မူရင်းနိုင်ငံတွင်၊ အင်တာနက်ကွန်ရက်အခြေခံအဆောက်အအုံ (သို့မဟုတ်) ချိတ်ဆက်မှုအား တို့သည် လူမှုရေး-နိုင်ငံရေးဖြစ်ရပ်များ (သို့မဟုတ်) အင်တာနက်ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားမှုကြောင့် ပြတ်တောက်သွားနိုင်သည်။

“ကျနော့်မှာ မိဘတွေ၊ အစ်ကိုနဲ့ ညီမ ၂ ယောက် အိမ်မှာ ရှိတယ်။ ကံမကောင်းစွာနဲ့ဘဲ၊ အဲဒီ ဒေသတွေမှာ စစ်ပွဲတွေဆက်ဖြစ်နေလို့သူတို့အတွက်အခြေအနေမကောင်းဘူး။ အဲဒါတွေစဉ်းစားရတာ စိတ်ညစ်တယ်။ အင်တာနက် ဆက်သွယ်မှုကအမြဲကျနေလို့ တော်တော်ခက်ခဲတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ဆီကို တိုက်ရိုက်ဖုန်းဆက်တယ်။ ပုံမှန်ဝန်ဆောင်မှုတွေနဲ့ဆက်လို့မရဘူး။ အပလီကေးရှင်းအမျိုးမျိုးကိုသုံး ပြီးသူတို့ကိုဆက်ရတယ်။ ဒါနဲ့ အက်ပ်ကို အခုပဲ ထည့် လိုက်တယ်။ အဲဒါကို ငွေသွင်းပြီး အဲဒါအဆင်ပြေရင်သူတို့ကို တိုက်ရိုက်ဖုန်းဆက်မယ်။ ဒါပင်မဲ့ လောလောဆယ် အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ



၃။ နိဂုံးချုပ်နှင့် အကြံပြုချက်များ

ဤအုပ်စုမှအများစုအသည် အခြေချနေထိုင်သည့်ကာလ ပထမ (၃) လနှင့် ပထမ (၃) နှစ်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်သောအခါတွင် ၎င်းတို့၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုသည် ထူးခြားတိုးတက်မှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင်၊ နယူးဇီလန်တွင် အချိန်ကြာမြင့်စွာ အခြေချနေထိုင်သူများအတွက် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ၏ တိုးတက်မှုကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ဥပမာ၊ ၁၀ နှစ်ကျော်နေထိုင်သူ။

၎င်းသည် သူတို့အခြေချနေထိုင်တဲ့ခရီးစဉ်တွင် အစောပိုင်းကထဲက လက်လှမ်းမီနိုင်မှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ အပိုင်းများကို ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ဤအုပ်စု၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ခရီးကို အရှိန်မြှင့်ရန် အခွင့်အလမ်းကို ဖန်တီးပေးခဲ့ပါသည်။

စေတနာ့ဝန်ထမ်း၊ အခြေချအလုပ်သမားများ၊ မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်း များကဲ့သို့သော လူမှုကွန်ရက်များသည် ယုံကြည်ရဆုံးသော အရင်းမြစ် ကူညီမှုများဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းနောက်တွင် တရားဝင် အစိုးရချန်နယ်များနှင့် ဝတ်ဆိုင်ခံများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကွန်ရက်များကို ပိုမိုအသုံးပြုသင့်ပြီး ဤအုပ်စု၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ကို တိုးတက်စေရန်အတွက် ချန်နယ်များနှင့် ဝတ်ဆိုင်ခံများ တွင်သူတို့သုံးနိုင်ရန် ဒီဇိုင်း ထည့်သွင်းရေးဆွဲသင့်ပါသည်။

အောက်ဖော်ပြပါ အကြံပြုချက်များသည် အစိုးရမှဝါဒဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များမဟုတ်ဘဲ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံထားသည်။

လက်လှမ်းမီနိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ဖြေရှင်းရန် အခွင့်အလမ်းများ

လက်လှမ်းမီမှုပြဿနာများကို ကူညီဖြေရှင်းရန်၊ ပံ့ပိုးကူညီနိုင်မည့် အစီအမံများ မှာ-

- လက်တွေ့ပုံများကဲ့သို့သော စက်ပစ္စည်းများ၊ အမျိုးမျိုးသောငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများနှင့်ရရှိနိုင်ရန်၊ အင်တာနက်ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် တို့သည် သုံးသတ်ချက်များအရထိရောက်သောဖြေရှင်းမှုတစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ သာတူညီမျှ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာအစီအစဉ်သည် အောင်မြင်သောချဉ်းကပ်မှု ဥပမာတစ်ခုဖြစ်သည်။
- မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ဝန်ဆောင်မှုများအပါအဝင် အဓိကအွန်လိုင်း ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူရန် သုညအဆင့်သတ်မှတ်ထားသော ဒေတာအသုံးပြုမှု ရှိသင့်သည်။
- ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းနှင့် စက်ကိရိယာဌာနများကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်သည့် အများသူငှာ စာကြည့်တိုက်များနှင့် ဝတ်ပြုရာနေရာများ တွင်ရရှိနိုင်သင့်သည်။

ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ဖြေရှင်းရန် အခွင့်အလမ်းများ

ကျွမ်းကျင်မှုပြဿနာများကို ကူညီဖြေရှင်းရန်၊ ပံ့ပိုးကူညီနိုင်မည့် အစီအမံများ မှာ-

- ဤအုပ်စုအား ယုံကြည်ရသော ကြားခံအဖွဲ့များမှတစ်ဆင့် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများဖြင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းပေး၍ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းလမ်းများအသုံးမပြုနိုင်သည့်အချိန်ကို လျော့ချရန်၊
- တိုင်းရင်းသားအသိုက်အဝန်းရှိ အမျိုးသမီးများအား ဦးစားပေး၍ အိမ်တွင်းမှုစောင့်ရှောက်မှု အကူညီများပေး၍ ၎င်းတို့ကို ဘက်စုံပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်စေရန်၊
- ထိရောက်ပြီး အားကောင်းစေရန်အတွက် ရှင်းလင်းသော သတ်မှတ်ချက်အဆင့်များပါရှိသော ဒစ်ဂျစ်တယ်လေ့ကျင့်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဥပမာ၊ ရှုပ်ထွေးသော ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းသို့ မတက်မီ၊ စမတ်ဖုန်း-သီးသန့် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှု ကို သင်ပြီး မှလက်ပံတော့ကဲ့သို့သော ပိုကြီးသောစက်ပစ္စည်းများ နှင့်လေ့လာရန်၊

- ဤအုပ်စု အတွက် အရေးကြီးသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးဒစ်ဂျစ်တယ်ကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ် (၃) ခုကိုအာရုံစိုက်လေ့ကျင့်ခြင်း- အွန်လိုင်းငွေပေးငွေယူကျွမ်းကျင်မှု၊ အွန်လိုင်းဘေး ကင်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကျွမ်းကျင်မှု၊ နှင့် အွန်လိုင်းသတင်းအချက်အလက်နှင့် အကြောင်းအရာများ ကို ကိုင်တွယ်ရန်ကျွမ်းကျင်မှုများကိုလေ့ကျင့်ပေးသင့်သည်။ ၎င်းတွင် MyMSDI၊ myIR၊ အွန်လိုင်း လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအကောင့်နှင့် အွန်လိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်း စသည့် အဓိကအွန်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုများကို ဝင်ရောက်အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ ပါဝင်သင့်သည်။

အခြားထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်ကိစ္စများ

နယူးဇီလန် တွင် အခြေချနေထိုင်နေသော ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) ၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ကို တိုးမြှင့် ရာတွင် ကူညီရန်၊ အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါမည်-

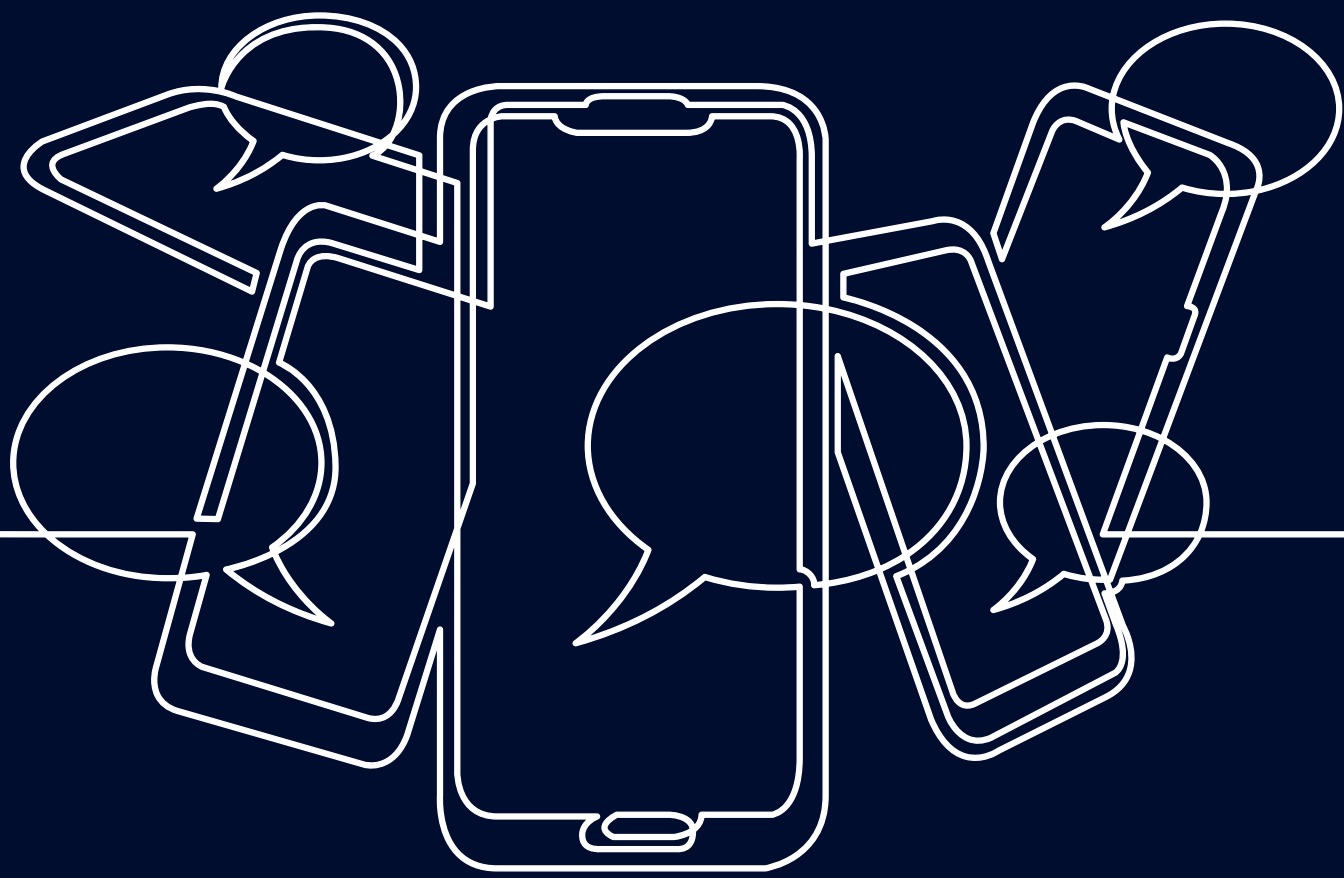
- အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်ရန် သင်တန်းများ ဦးစားပေးဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေရန်၊
- အထူးသဖြင့် အဓိကဝန်ဆောင်မှုများအတွက် အွန်လိုင်းတွင် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများဖြင့် ရရှိနိုင်စေရန်၊
- ESLဖြင့် ဒုက္ခသည်ဟောင်းများ (refugees) နှင့် ဥပေက္ခာပြုခံရသောရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများ (marginalised migrants) အတွက် ပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အဖြစ် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ကိုလေ့ကျင့်ပေးရန်၊
- အခြေချနေထိုင်မှု ပထမ (၃) နှစ်မှ (၅) နှစ်အထိ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု ကို တိုးမြှင့် ခြင်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်ရန်၊
- ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှုတွက်ပံ့ပိုးမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို နားလည်ရန်ရေရှည် လေ့လာမှုများကို လုပ်ဆောင်ရန်၊
- နယူးဇီလန်တွင် ၎င်းတို့၏ အခြေချမှုနှင့် အခြေချနေထိုင်မှုရလဒ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဤအုပ်စု ၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများသုံးစွဲနိုင်မှု အနေအထားကို တိုင်းတာခြင်းနှင့် လိုက်လံကြည့်ရှုစမ်း စစ်ခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ရန်။

“ငါနိုင်ငံရပ်ခြားက လာတယ်။ ဒီမှာအင်္ဂလိပ်လိုသင်ပေးတယ်။ သူ့ဘာသာစကားလည်း တတ်တယ်။ ဒီမှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ အခွန်ဆောင်တယ်။ အစိုးရကို ကူညီတယ်။ ဒါကြောင့်ငါအသုံးမကျတဲ့လူဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး။ ငါအသုံးဝင်တဲ့လူဖြစ်ရမယ်။”

မင်း သန့်နဲ့ အင်္ဂလိပ်စာ ပါသင်ပေးတဲ့အခါ၊ ငါ့အနေနဲ့ ပိုပြီးအသုံးဝင်တဲ့လူဖြစ်လိမ့်မယ်။ အရင်ကထက် ပိုကြီးကြယ်တဲ့ ဟာတစ်ခုကို ငါလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။

မင်းက ငါ့ကို ကွန်ပျူတာသင်ပေးတဲ့အခါ အိုင်တီ၊ အင်္ဂလိပ်နဲ့ သင်္ချာအခြေခံတွေ ပါလေ့လာလို့ရတယ်။ အနာဂတ်မှာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်လာပြီး နယူးဇီလန်ကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် တိုးတက်အောင် ကူညီပေးသွားမှာပါ။”

သုတေသနတွင်ပါဝင်သူ



4. ကျမ်းကိုးစာရင်း

Belong Aotearoa, UMMA Trust, RASNZ, NZ Red Cross, Asylum Seekers Support Trust, Aotearoa Resettled Community Coalition, and Family Action. (2020). 'Understanding social work provision to former refugees and marginalised migrant communities in Auckland.' (PDF, 1.650 MB). https://static1.squarespace.com/static/5cca54599e483d0001fff53b/t/5f10c712d863ea7a41fc368a/1594935071412/Social+Work+Research+Report+FINAL_2020.pdf

Department of Internal Affairs. (2019, မေလ). 'Digital inclusion stocktake: What digital inclusion looks like across government.' <https://www.digital.govt.nz/dmsdocument/155-digital-inclusion-stocktake-what-digital-inclusion-looks-like-across-government/html#executive-summary>

Digital Inclusion Research Group. (2017, မေလ). 'Digital New Zealanders: The Pulse of our Nation.' MBIE and DIA. <https://www.mbie.govt.nz/dmsdocument/3228-digital-new-zealanders-the-pulse-of-our-nation-pdf>

UN General Assembly. (2016, အောက်တိုဘာလ 3). 'New York Declaration for Refugees and Migrants: resolution / adopted by the General Assembly.' Refworld. <https://www.refworld.org/docid/57ceb74a4.html>

UNHCR. (2018, ဩဂုတ်လ31). 'Refugees' and 'Migrants'— Frequently Asked Questions (FAQs).' Refworld. <https://www.refworld.org/docid/56e81c0d4.html>



digital.govt.nz